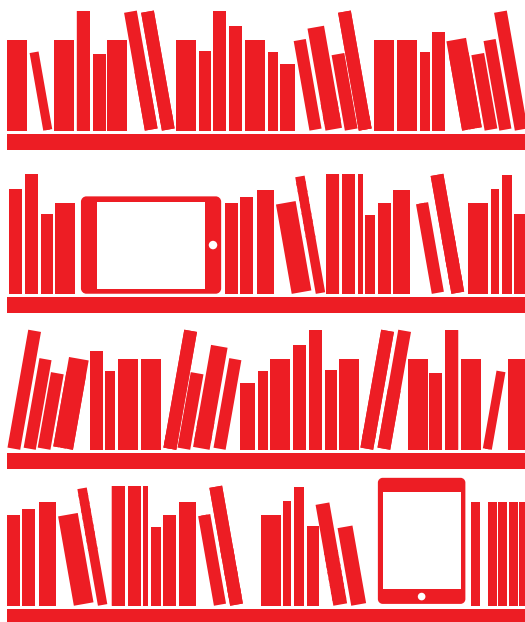

Millorar la situació de la lectura en valencià. Propostes d'acció del CECV

Consell Escolar de la
Comunitat Valenciana

Millorar la situació de la lectura en valencià. Propostes d'acció del CECV

Consell Escolar de la Comunitat Valenciana

Juny 2018

La lectura ha experimentat canvis històrics d'importància en relació amb els suports físics dels textos, de les funcions i la tipologia textual i, especialment, de la generalització de les competències lectores a través dels moderns sistemes educatius¹. En aquest sentit la societat es fa sovint la pregunta si la lectura es troba amenaçada pels nous mitjans electrònics, una qüestió que aquest treball dóna per superada defensant la tesi que aquests mitjans faciliten i promouen la lectura diversificada. Per això, les línies que segueixen incorporen a la diversitat de formats tradicionals de lectura els mitjans electrònics, icònics i audiovisuals com a eix d'intervenció en l'anàlisi i la promoció lectora.

A l'informe d'hàbits de lectura i compra de llibres presentat per Fundació pel Llibre i la Lectura (FULL) a l'abril de 2018², es mostren algunes dades de lectura del nostre territori que ens permeten contrastar els resultats del treball de recerca que el Consell Escolar de la Comunitat Valenciana (CECV) ha dut a terme els darrers dos cursos escolars. En seleccionem algunes. El 92,8% de la població de 14 anys o més llig en qualsevol format (digital o imprés) amb una freqüència almenys trimestral. Els lectors lligen una mitjana d'11,8

1. Ariño, A. i Llopis, R. (2017) *Les pràctiques culturals a la Comunitat Valenciana*, Generalitat Valenciana. Pàg. 29

2. Conecta (2017) *Informe de resultados: Hábitos de Lectura y Compra de libros en la Comunidad Valenciana*. FULL, abril de 2018. (En línia: <http://fundaciofull.com/wp-content/uploads/2018/05/habitslecturacv.pdf>)

llibres a l'any. La literatura predomina en els gustos lectors amb un 81,5%. En segon lloc es troba la lectura de llibres d'humanitats i ciències socials. Pel que fa a la llengua de lectura, només un 2,8% de la població llig habitualment en valencià en qualsevol suport, davant el 92,8% que ho fa en castellà, i un 17,5% llig en anglès. Quant al gènere, les dones valencianes (68,9%) són més lectores de llibres que els homes (66,5%). Respecte dels suports de lectura, un 65,6% de la població valenciana afirma llegir en suport digital. El 88,3% de la població de 14 anys o més es defineix com a lector freqüent.

El Consell Escolar de la Comunitat Valenciana, com a òrgan consultiu i de participació social en la programació general de l'ensenyament a la Comunitat Valenciana ha volgut treballar, a partir del seu Decàleg³, en l'àmbit de la lectura dins del sistema educatiu i els entorns familiars i socials. El CECV, a iniciativa pròpia, i a proposta de la Comissió de Treball d'Innovació ha realitzat aquest estudi que elevarà a l'Administració educativa amb propostes i recomanacions en relació amb la planificació de la lectura.

Per tal d'obtenir informació actualitzada de la situació de la lectura a l'àmbit familiar, escolar i altres entorns no formals, el Consell Escolar va dissenyar de manera conjunta amb l'Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL) dues campanyes de lectura i una trobada en família des d'on extraure dades sobre hàbits i pràctiques lectores, tot comptant amb l'equip d'investigació de la Universitat de València, ERI Lectura⁴, coordinat per la Doctora Gemma Lluch. Amb aquesta col·laboració s'ha realitzat el present treball que es desglossa en tres parts que corresponen a les tres activitats realitzades al llarg de dos cursos acadèmics: *Un tràiler de lectura en equip*, *KDDLectura*. *Llegim en família llibres i més*, i *Una biografia de lectura en vídeo*.

Per a l'arreglada de dades s'ha elaborat un formulari específic en cadascuna d'aquestes activitats. Més avall es presenten els resultats dels formularis emplenats a les dues campanyes i a la trobada de lectura familiar. S'acompanyen de conclusions i recomanacions per a l'Administració.

3. Decàleg del Consell Escolar de la Comunitat Valenciana

<http://mestreacasa.gva.es/web/consellescolar/decaleg>

4. Estructura de Recerca i Investigació sobre la Lectura (Universitat de València), dins del marc de col·laboració amb el Projecte d'investigació «Els espais virtuals per a la promoció del llibre i la lectura. Formulació d'indicadors per avaluar-ne la qualitat i efectivitat» FFI2015-69977-R (MINECO/FEDER)

1a part: ***Un tràiler de lectura en equip***

Per tal de conèixer els hàbits de lectura en valencià, i dins del *Pla valencià de foment del llibre i la lectura*, amb el lema *Llegim, llegim, llegim*⁵, dissenyat per la Generalitat Valenciana, aquest Consell Escolar va aprovar en la Comissió de Treball d'Innovació Educativa de 6 de maig de 2016 dur a terme un projecte d'arreplega de dades sobre la situació de la lectura que llavors s'anomenà *Un tràiler de lectura en equip*⁶ consistent a fomentar la lectura en valencià en una acció conjunta amb l'Acadèmia Valenciana de la Llengua per mitjà d'una activitat lectora en forma de concurs i la posterior anàlisi dels resultats.

1.1 Objectius de la primera campanya

Els objectius de la campanya de lectura han estat el coneixement dels hàbits de lectura en valencià de l'alumnat i les famílies, el foment de la lectura intergeneracional, el treball en equip, l'aprenentatge entre iguals i per mitjà de situacions no formals, l'ús de les tecnologies i els llenguatges audiovisuals i l'ús de les xarxes socials com a mitjans de compartició de coneixements i aprenentatge. Les dades obtingudes s'analitzen més avall.

5. *Pla valencià de foment del llibre i la lectura*
http://www.ceice.gva.es/documents/161918695/163428820/PVFLL_Valencia.pdf/dde8dedb-7f68-4adb-b6a1-141fe2e438e6

6. Presentació de la campanya *Un tràiler de lectura en equip*
<https://www.youtube.com/watch?v=mtmInRfG0R8&t=35s>

1.2 Procés de la campanya

La campanya proposava treballar grupalment una lectura en valencià i a compartir-la en la xarxa social Twitter mitjançant cinc fotos i cinc etiquetes diferents amb les quals contestaren els grups participants les preguntes següents després d'haver consensuat la lectura comuna: quin text, quan, on, amb qui, en quin format s'ha llegit. A més, es va sol·licitar l'elaboració d'un tràiler de lectura (*booktràiler*) de minut i mig per reescriure creativament la lectura de manera audiovisual a l'estil dels tràilers de pel·lícula, i per divulgar-la mitjançant les xarxes socials YouTube i Twitter amb la necessària col·laboració d'una persona adulta.

El 29 de juny de 2016 es va presentar públicament la iniciativa al Monestir Sant Miquel dels Reis, i en la pàgina web del CECV es van fer públiques les bases per participar en la campanya⁷.

Durant els mesos d'octubre, novembre i desembre, el Servei de Formació del Professorat va col·laborar a la campanya amb la formació dels docents en el treball cooperatiu, l'organització grupal, l'aprenentatge entre iguals, la selecció de textos, les metodologies de promoció lectora, la reescriptura textual i la creació multimèdia, tot organitzant quatre tallers de 20 hores als Centres de Formació, Innovació i Recursos Educatius (CEFIRE) de Castelló, València, Xàtiva i Alacant.⁸

1.3 Dades dels participants

Entre desembre de 2016 i febrer de 2017 van completar la inscripció 83 equips amb un màxim de sis participants mitjançant un formulari en línia, entre tots els quals hi ha hagut una persona major d'edat com a responsable, atès que s'han hagut de fer servir les xarxes socials de *Twitter* i *YouTube*. El nombre total de participants ha estat de 345. D'aquests, 45 eren persones adultes (40 n'eren docents) responsables de la coordinació dels diferents grups. Les edats dels participants han oscil·lat entre els 2 i els 17 anys, i 4 components eren majors d'edat. El grup d'edat predominant ha sigut dels 11 als 14 anys (sent la moda estadística els 14 anys): en total 56 equips pertanyien a aquesta forquilla d'edats.

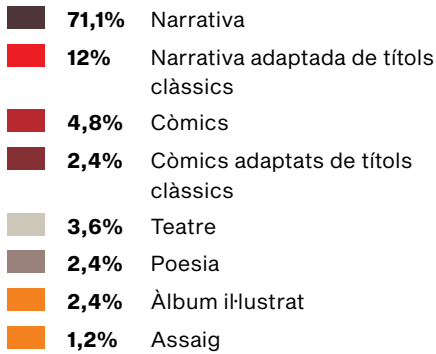
7. Es poden consultar a l'Annex 1 i al web <http://mestreacasa.gva.es/web/trailerlectura/2>

8. Es poden consultar a l'Annex 2 i al web

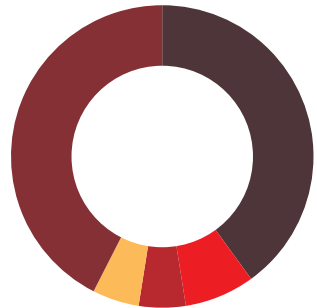
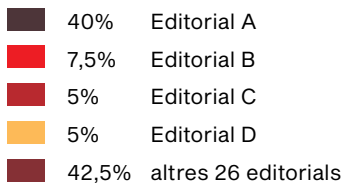
<http://cefire.edu.gva.es/sfp/index.php?seccion=edicion&id=6453222>

1.4 Dades relatives a les lectures i les editorials

El format utilitzat és el llibre en paper. Els gèneres triats són els següents:

Quant a les editorials, el 40% dels títols llegits provenen de la mateixa editorial; la resta de títols es reparteixen així: el 7,5% dels títols són d'una segona editorial; dues editorials tenen cadascuna d'elles un 5%, i el 42,5% dels títols restants es reparteixen entre altres 26 editorials.

1.5 Interpretació de les dades

Amb les dades obtingudes de la campanya es detecta que la coordinació i la mediació de lectura la realitzen docents en el 89% dels casos. Es constata que la formació del professorat feta en els Centres de Formació, Innovació i Recursos per al professorat (CEFIRE) ha afavorit el coneixement de la campanya i alhora la difusió de les pràctiques docents novedoses pel que fa a la promoció de la lectura utilitzant entorns electrònics amb l'ús de les xarxes socials i el llenguatge multimèdia com a formats novells amb què el jovent pot participar, ser creador i recomanar lectures personals.

De les lectures seleccionades per a participar en la campanya s'observa que el llibre en paper continua sent el format de lectura escolar i familiar predominant al 100%. Així mateix la narrativa ocupa el 83% de les lectures, enfront dels altres gèneres, i els títols clàssics (adaptacions incloses) suposen tan sols el 14,4% de les lectures realitzades pels joves.

Pel que fa a les editorials, la forta promoció que en realitza una d'elles entre el professorat determina que la majoria dels títols proposats a l'aula es decanten cap aquesta. Les editorials valencianes, cada vegada més nombroses, publiquen anualment centenars de títols, a més dels existents al mercat, molts dels quals han esdevingut títols clàssics moderns.

1.6 Recomanacions

Arran de les dades obtingudes en la investigació, el Consell Escolar de la Comunitat Valenciana eleva les recomanacions següents a l'Administració educativa.

- Dissenyar i desplegar accions que promocionen una lectura culturalment diversificada en la família. Cal eixamplar l'accés a diversos gèneres en qualsevol edat: en el cas de la literatura, a més de narrativa, incloure també poesia, teatre, petits assajos, còmics, àlbums il·lustrats, etc.; en el cas de la divulgació científica i social, llibrets, articles, notícies, reportatges, entrevistes, etc. També s'ha de prendre en consideració la lectura en pantalla i en línia, amb aplicacions mòbils i fins i tot emprant el recurs de les xarxes socials més adequades a cada edat com a entorns necessaris de recerca, lectura i producció per a l'aprenentatge i el coneixement. El que tenen de positiu aquests entorns és que

afavoreixen l'intercanvi d'informació, la comunicació i promouen la creativitat i l'aprenentatge entre iguals.

- Dissenyar i desplegar accions que motiven els membres adults de la família a formar-se, com a primers mediadors de lectura. S'ha comprovat que la formació al professorat en promoció lectora i en educació literària millora la motivació de l'alumnat per llegir, però aquest pilar no és l'únic en l'educació de la gent menuda. La família n'és el principal. Per això és menester que les famílies es formen, en el sentit de fornir-les de les eines per trobar els títols, els formats adequats i les estratègies que ensenyen com acompanyar la lectura dels fills i les filles al llarg de la seua vida personal i acadèmica⁹.
- Dissenyar i desenvolupar accions que promoguen la lectura de títols clàssics de la nostra tradició universal en el centre educatiu i en la llar, especialment d'autores clàssiques. La literatura infantil i juvenil, composta en bona mesura de trilogies, sagues, sèries, i d'autores i autors prolífics de referència, compleix la funció d'entretenir i ensenyar amb major o menor encert els lectors i les lectores més joves tot creant-los el gust per la lectura. Però l'educació literària del jovent requereix la introducció gradual de la literatura clàssica¹⁰ en una proporció més gran,

9. Bibliografia relacionada amb la família com a principal mediador de lectura.

- Butz, A. M.; Crocetti, M.; Thompson, R. E.; Lipkin, P.H. (2009). *Promoting Reading in children: Do Reading practices differ in children with development problems?* Clinical Pediatrics, 48 (3), 275-283. <https://doi.org/10.1177/0009922808327054> PMID:19023108
- Colpitts, J.E. (2015). *Parent-mediated Reading Interventions with Children up to Four Years Old: a Systematic Review.* Issues in Comprehensive Pediatric Nursing, 38 (1), 39-56. <https://doi.org/10.3109/01460862.2014.983279> PMID:25533602.
- Fundalectura (2006): *Leer en Familia en Colombia. Reporte de Investigación y experiencia.*
- High, P.C. (2014). *Literacy Promotion: An Essential Component of Primary Care Pediatric Practice.* Pediatrics, 134 (2). PMID:24962987.
- Lluch, G.; Sánchez-García, S. (2017). *La promoción de la lectura: un análisis crítico de los artículos de investigación.* Revista Española de Documentación Científica, 40(4): e192. doi: <http://dx.doi.org/10.3989/redc.2017.4.1450>.
- Martín-Barbero, J.; Lluch, G. (2011). *Lectura, escritura y desarrollo en la sociedad de la información.* Cerlalc y Unesco; Bogotá. PMID:21890872 PMCid:PMC3240760 Sloat, E.A.; Letourneau, N.L.; Joschko, J.R.; Schryer, E.A.

10. Bibliografia relacionada amb la introducció de la literatura clàssica al sistema educatiu.

- Lluch, G. (2018): *La lectura. Entre el paper i les pantalles.* Barcelona: Eumo Editorial.
- Lluch, G.; Esteve, A.; Calvo, V.; Monar, M. (2017): «El Quijote o Tirant lo Blanc entre blogs y Google Maps», Cruces, F. (dir.) *¿Cómo leemos en la sociedad digital? Lectores, booktubers y prosumidores.* Madrid: Editorial Ariel, Fundación Telefónica. pp. 52-75.
- Gemma Lluch y Felipe Zayas (2015): *Leer en el centro escolar. El plan de lectura.* Barcelona: Editorial Octaedro.
- Lluch, G. (2012): *La lectura al Centre. Llegir (i escriure) llibres, pantalles, documents al Pla de Lectura de Centre.* Alzira: Editorial Bromera.

sobretot en etapes primerenques, fent servir entre d'altres lectura fàcil, pictogrames, etc. ja que gairebé no es recomanen obres clàssiques a l'ensenyament obligatori, si no és a partir del Batxillerat, etapa no obligatòria.

- Dissenyar i desenvolupar accions que conviden l'alumnat a la lectura en valencià en formats diferents. Aquest punt respon a la necessitat de promoció de la consciència d'identitat i dels valors històrics i culturals del poble valencià per mitjà del coneixement de la cultura pròpia.

1.7 Conclusions

Aquesta primera part de l'informe resumeix les primeres accions de la campanya que el CECV ha dut a terme per estudiar la manera com l'alumnat s'acosta a la lectura, per saber què llig, com llig i com interactua entre iguals. S'hi detecta una escassa participació de la família en l'acompanyament lector de la prole i una limitació del concepte de lectura reduït al llibre en paper, de gènere narratiu i fonamentalment de literatura juvenil. A partir de les observacions, aquest informe fa diverses propostes de disseny i difusió que promocionen una lectura culturalment diversificada, atenent especialment als títols clàssics i en formats diferents.

La segona part d'aquesta primera campanya ha consistit en la celebració de la *KDDLectura. Llegim en família llibres i més* el 3 de juny de 2017 a Las Naves de València. En les 150 inscripcions a la jornada i les 43 enquestes dirigides a la família que s'hi han emplenat, tenim també una informació important que ens obri el camí per conèixer les necessitats que les persones adultes de la família tenen per a actuar com a mediadores de lectura. Es presenta a continuació.

2a part: **KDDLectura. *Llegim en família*** ***llibres i més***

La cita familiar amb la lectura que ha organitzat el CECV sota el nom *KDDLectura. Llegim en família llibres i més* el dia 3 de juny de 2017 és el resultat de les recomanacions emeses a la primera part de l'informe de lectura en vista de les necessitats observades gràcies a les dades aportades per la campanya *Un tràiler de lectura*.

El protagonisme fonamental en la construcció de persones lectores el té la família, segons que conclouen els estudis recents de lectura¹¹. Cal recordar que l'escola és el lloc on els nostres fills i les nostres filles: a) aprenen a llegir, b) aprenen a llegir textos de totes les matèries i c) aprenen a llegir els textos literaris. Llegir a l'escola és una activitat inseparable d'aprendre i la responsabilitat de l'aprenentatge i l'ensenyament recau en el professorat.

La lectura en família, però, té altres significats: lectura en espais com les biblioteques i també els parcs, la platja, el museu, el restaurant i, evidentment, la casa. Lectura a l'hora del desdèjuni, del dinar, de la migdiada o dels viatges en cotxe. Lectura de llibres, però també de diaris, de revistes o lectura en pantalla. Lectura de creació, però

11. Consulteu el peu de pàgina número 9.

també de notícies, de temes relacionats amb la geografia o de la privacitat als mitjans socials.

En definitiva, la lectura en família ha de ser per gust o necessitat: per plaer, per saber, per resoldre dubtes, per contestar les pors o per ensenyar-nos a viure; no solament una lectura instrumental, que ja es treballa a l'escola.

2.1 Objectius de la trobada

KDDLectura. *Llegim en família llibres i més* s'ha dissenyat com la continuació de la campanya *Un tràiler de lectura en equip* feta amb l'objectiu d'investigar els hàbits de lectura en família amb el suport del grup ERI Lectura de la Universitat de València. Arran dels resultats del primer informe se'n van derivar quatre recomanacions que es resumeixen així: cal dissenyar i desplegar accions que promocionen una lectura culturalment diversificada en la família, que forme les persones adultes com les primeres mediadores de lectura, que promoguen la lectura dels títols clàssics i en diferents i formats.

El CECV ha organitzat la *KDDLectura. Llegim en família llibres i més* amb dos objectius principalment: per tal de recollir informació sobre les necessitats que tenen les famílies per promoure la lectura en el seu àmbit i fer-la visible com a part del seu estil de vida, i amb la finalitat de presentar a la família una varietat de formes de llegir i d'interactuar amb la seua prole. La cita amb la lectura del 3 de juny de 2017 ha consistit en una trobada intergeneracional lúdica i d'aprenentatge en què s'han dut a terme catorze tallers, dues exposicions i una conferència, a més d'actuacions musicals. La informació detallada de l'activitat es troba al web del CECV¹².

12. Consulteu a l'Annex 3 i al web <http://mestreacasa.gva.es/web/consellescolar/kddlectura>

2.2 Procés

Les dades emprades per elaborar aquesta segona part de l'informe s'han obtingut d'una enquesta en línia que 147 subjectes han contestat en el moment de la inscripció a l'acte i de 43 entrevistes-enquestes que s'han realitzat durant la jornada del 3 de juny.

2.3 Dades de les persones que han participat

Cal considerar que les persones que han contestat estan molt motivades ja que es tracta de les famílies que han participat en la primera convocatòria d'una pràctica sobre lectura (formada per tallers i una conferència), adreçada a tota la família. Una activitat de caire festiu, fora del context escolar. Així doncs, partim de la hipòtesi que les persones que hi han participat i que han aportat les dades de manera voluntària són subjectes amb una alta consciència de la importància que té la lectura en la infància i l'adolescència en l'àmbit familiar. Des d'aquesta perspectiva cal interpretar les dades: resultats i conclusions.

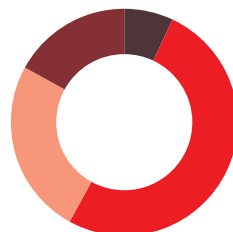
2.4 Dades relatives a l'enquesta en línia i les entrevistes

Es presenten ací els resultats de l'estudi en percentatges.

1. Hores que la família dedica a la lectura setmanalment

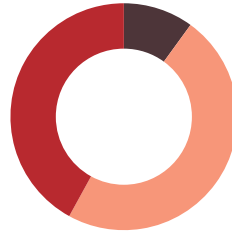
La pregunta que van contestar va ser: «Llegim setmanalment...

■ 7%	Menys d'una hora
■ 51%	1-5 hores
■ 25%	6-10 hores
■ 17%	Més de 10 hores

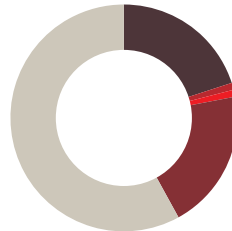
La pregunta següent completava l'anterior: «Llegim setmanalment...

■	10%	Mai
■	48%	De vegades
■	42%	Molt seguit

Una informació que el CECV necessitava conèixer eren les raons per les quals les famílies no dediquen temps a la lectura. Concretament, la pregunta es va formular en els termes següents: «No llegim en família perquè...

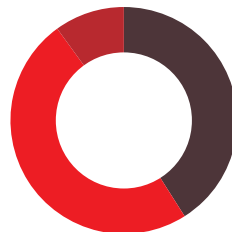
■	20%	No tenim temps
■	1%	No sabem com fer-ho
■	1%	No és divertit
■	20%	Altres
■	58%	No contesten

II. Responsable de les activitats de lectura

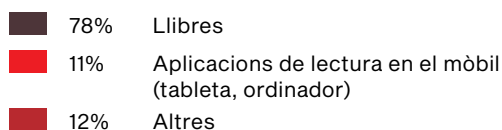
Una de les preguntes de l'entrevista volia esbrinar el següent: «Qui és la persona responsable de les diferents activitats sobre la lectura, com ara contar històries, llegir en veu alta o acompanyar la prole a la biblioteca.»

■	41%	Pare
■	49%	Mare
■	10%	Altres

III. Tipus de format de les lectures en la família

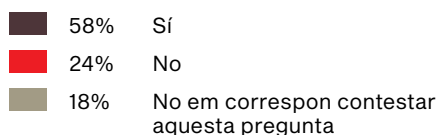
La pregunta següent buscava conèixer els tipus de format en què llegien a casa. Concretament, era: «Llegim en família...

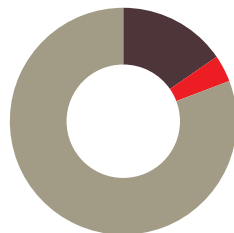
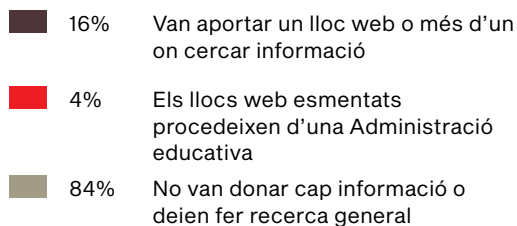
IV. Coneixement d'instruments sobre lectura

El CECV volia conèixer quines necessitats d'informació o d'habilitats tenien les famílies per aconseguir dades sobre què llegir o com fer llegir. Es va preguntar, en primer lloc:

«Coneixes llocs web on trobar recomanacions o consells sobre lectures per a infants i joves al teu càrrec?»

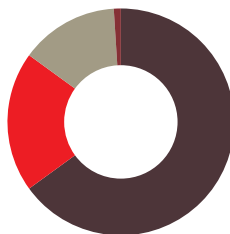
En segon lloc es va demanar de concretar els llocs web consultats per aconseguir dades.

Tot seguit es preguntà:

«Creus fàcil trobar a Internet informació per saber com es pot ajudar a millorar la lectura per a infants i joves al teu càrrec?»

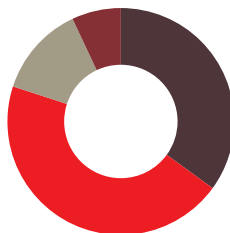
■ 65%	Sí
■ 20%	No
■ 14%	No em correspon contestar la pregunta
■ 1%	No contesta

Es va preguntar sobre la llengua d'ús:

«Quina llengua utilitzes per a buscar informació?»

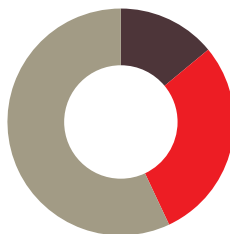
■ 35%	Valencià
■ 45%	Castellà
■ 13%	Altres llengües
■ 7%	No contesta

V. Necessitats de formació sobre lectura

Una de les finalitats principals de l'estudi era conèixer quin tipus de formació necessitaven les famílies per poder millorar la promoció de la lectura amb els fills i les filles. Per això, es va introduir una pregunta sobre les dificultats les respostes de la qual foren aquestes:

■ 14%	No sé triar la lectura adequada
■ 29%	No sé quins llocs d'internet són adequats
■ 57%	No contesta

2.5 Interpretació de les dades

El 93% de les famílies que contesten el qüestionari declaren dedicar temps a la lectura setmanal, si bé, només un 42% dels casos pot considerar-se que té bon hàbit lector per la quantitat i la continuïtat d'hores dedicades. Les famílies amb menys hàbit lector no expliquen la causa majoritàriament i les que ho fan la relacionen amb la manca de temps. Siga com siga, s'hi observa una concepció molt positiva envers l'adquisició de l'hàbit lector.

Una de les preguntes de l'entrevista volia conèixer qui era la persona responsable de les diferents activitats sobre la lectura com ara contar històries, llegir-les en veu alta o acompanyar la xicalla a la biblioteca. Els resultats mostren que no hi ha gaire diferència entre el pare o la mare a l'hora d'assumir aquestes responsabilitats familiars, ambdós progenitors tenen un pes semblant.

El llibre físic continua sent el format més usat per a la lectura i una cinquena part de l'activitat es realitza en altres formats, segons que es respon a l'enquesta.

Respecte del coneixement que tenen les famílies sobre instruments per triar les lectures, les respostes ajuden a establir conclusions ben interessants. D'una banda, el 58% afirma conèixer webs de recomanacions lectores i el 65% creu que és fàcil trobar-les a internet. Paradoxalment, només el 16% aporta un o més d'un lloc web on cerca la informació, dels quals, el 4% es refereixen a institucions públiques. La resta no en coneix o no té un lloc de referència destacable a internet.

En l'entrevista es pregunta sobre la llengua que utilitzen per a buscar informació i els resultats mostren un cert desequilibri entre el valencià i el castellà (35%-45% respectivament) i una menor presència d'altres llengües (13%).

Quant a la consciència que tenen les famílies de les necessitats de formació per poder millorar la promoció de la lectura en els fills i les filles, aquesta es troba en un nivell més baix de l'esperat, ja que el 57% no ha contestat la pregunta. Del 43% restant un 14% afirma que la tria de la lectura adequada suposa dificultat, i un 29% desconeix els llocs web adequats de recomanacions lectores.

2.6 Recomanacions

A partir de l'anàlisi i l'avaluació de les dades que ha proporcionat l'enquesta en línia contestada per 147 subjectes i de 43 entrevistes-enquestes que es van realitzar durant la *KDD*, proposem a l'Administració educativa des del CECV diverses accions per a la seua consideració:

- Realitzar un estudi més ampli i en profunditat sobre la lectura en la família que incloga els ítems que en aquest informe s'han analitzat en un segment molt concret de la societat. Aquest estudi és fonamental per poder pensar polítiques públiques de la lectura i de l'educació dirigides a la formació de les famílies.
- Dur a terme accions per dissenyar un lloc web que proporcione informació i formació sobre la lectura i que tinga com a destinatari principal les famílies, atés que sols un 57% de les persones enquestades han contestat que coneixen llocs d'internet que els ajuden a enfocar adequadament el treball sobre la lectura. A més, els llocs citats no estaven relacionats majoritàriament amb l'Administració.
- Dissenyar i desenvolupar accions que tinguen en compte la importància dels membres adults de la família com els primers mediadors del foment de la lectura i avaluar-ne els resultats, coincidint de nou amb les conclusions de l'informe resultant de la campanya *Un tràiler de lectura*.
- Visibilitzar la importància en les campanyes de promoció de la lectura de les persones adultes no docents en el procés lector de la gent menuda i adolescent.
- Crear la funció de persona coordinadora de lectura al centre per orientar tots els actors participants de la comunitat educativa (professorat, alumnat i família) en el Pla de foment de la lectura.

2.7 Conclusions

El Consell Escolar de la Comunitat Valenciana continua replegant dades en resposta a les recomanacions que s'extrauen d'aquests dos informes. A tal efecte, el CECV, amb el suport de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, decideix convocar la 2a edició de la Campanya de lectura per al curs 2017-2018 amb l'objectiu de conèixer les experiències i pràctiques lectores tant de la comunitat educativa com dels agents promotors de lectura externs, per

exemple, biblioteques, llibreries i associacions culturals i esportives de tota mena a fi d'elaborar un estudi més exhaustiu que abrace també la família i les persones adultes no docents. Per arribar a tots els sectors esmentats, la nova campanya *Una biografia de lectura en vídeo* promou la creació d'un relat en vídeo de menys de dos minuts amb les experiències i pràctiques lectores individuals i col·lectives en valencià. Es realitza sota la forma de concurs i les dades que forneixen tant la inscripció com les estadístiques de participació en els diferents premis i també els vídeos concursants permeten dibuixar un perfil variat i ric de les diverses pràctiques lectores i de les necessitats que cada sector presenta. Així, el CECV, amb el suport d'ERI Lectura, du a terme un estudi més detallat les conclusions i recomanacions del qual s'elevaran a l'Administració educativa.

3a part: ***Una biografia de lectura en vídeo***

La segona campanya, anomenada *Una biografia de lectura en vídeo* (en Twitter i Instagram, #biolectura), s'organitzà d'acord amb la proposta de l'informe anterior i en col·laboració amb l'AVL i ERI Lectura. Per al curs escolar 2017-2018 es va dissenyar un concurs dirigit, d'una banda, a l'alumnat i al professorat d'Educació Infantil, Primària, Secundària, i de Batxillerat i Cicles Formatius de Grau Mitjà dels centres educatius valencians i, de l'altra, a les famílies i els agents socials i culturals que promouen la lectura dins del seu àmbit d'actuació.

Una biografia lectora personal o d'equip és un relat de la relació que una persona o un grup tenen amb la lectura en qualsevol format, amb els llibres i les pràctiques lectores.

El mes d'octubre de 2017 es va obrir una pàgina dins del web del CECV amb les bases del concurs i el formulari d'inscripció amb data límit de 31 de març de 2018¹³.

El dia 28 d'abril de 2018 es van atorgar 5 premis guanyadors i 5 de finalistes als millors vídeos de biografies lectores. Així mateix es van concedir cinc reconeixements a institucions i organismes que

13. L'adreça web de la convocatòria és: <http://mestreacasa.gva.es/web/consellescolar/biolectura>.

han fomentat la lectura en territori valencià i a l'àmbit internacional¹⁴. Els premis i els reconeixements que es van atorgar en aquesta campanya es corresponen amb els deu eixos que estructuraren el Decàleg del Consell Escolar valencià. Els cinc primers eixos presenten els agents de la comunitat educativa: alumnat, família, centre educatiu, entorns no formals d'aprenentatge i, finalment, docents. Aquests agents són els que han pogut participar individualment o col·lectivament en el concurs en col·laboració o interrelació amb els altres agents.

Els cinc eixos restants del Decàleg són transversals i, per aquest motiu, a proposta del Consell Escolar de la Comunitat Valenciana el jurat va reconèixer persones, entitats, institucions i campanyes que van mostrar actuacions útils transferibles a altres entorns en aquests aspectes: polítiques educatives, cultura de la participació, mirada oberta a un món en canvi, orientació educativa i, per últim, educació ètica, social i cívica en relació amb la lectura.

3.1 Objectius de la segona campanya

L'objectiu de la segona campanya ha sigut doble: per un costat, promoure la reflexió dels diferents components de la comunitat educativa sobre les pràctiques i els hàbits lectors i, per un altre, recollir informació d'aquestes pràctiques i hàbits lectors de la infància, l'adolescència, la docència, la família i els agents socials i culturals per tal de fer propostes d'actuació a l'Administració educativa.

3.2 Procés de la campanya

En el lloc web es van oferir algunes idees per a desplegar la biografia. En general, s'hi podia contar quins són els llibres favorits, quines són les persones que van posar en contacte amb la lectura a les persones participants, els llocs web que es consulten per saber què llegir i on deixar comentaris, en quins formats es llig (paper, digital, llibre electrònic, etc.), amb qui es comparteix les lectures i com es fa, quins són els llocs preferits per llegir, qui els recomana lectures extraacadèmiques, quin paper juga el centre educatiu en les recomanacions lectores.

14. Es poden consultar a l'Annex 4 i al web <http://mestreacasa.gva.es/web/consellescolar/biolectura>

També es podia relatar els canvis de preferències amb l'edat, els intercanvis amb els companys i les companyes, els aprenentatges i descobriments fets. Com a ensenyants, s'invitava a relatar les pràctiques docents de foment lector i d'educació literària. Com a família, les lectures fetes a la llar, durant les vacances, les activitats d'animació lectora en què participaven, etc. Com a agents socials i culturals es podien contar les activitats d'orientació i els projectes duts a terme a les biblioteques, les llibreries o els clubs de lectura.

Com a orientació per a l'elaboració de la biografia lectora se suggeria passar per tres etapes: planificació, textualització i gravació amb edició del vídeo.

Durant el curs escolar 2017-2018, es van realitzar cinc tallers de formació (sota el nom *Una biografia de lectura*) de 30 hores als CEFIRE de València, Xàtiva, Alacant-Alcoi, Oriola, Elx¹⁵. Als tallers es van presentar els diferents tipus de lectura i de perfils lectors existents. Es van adquirir estratègies per incentivar la lectura des de la funció docent i d'animació lectora en biblioteques. Es van analitzar i elaborar biografies de lectura i es van traslladar al text audiovisual per relatar-les amb vídeo. Finalment es va aprendre a extraure dades relacionades amb les pràctiques lectores a fi de programar lectures adequades als perfils de l'alumnat i a les necessitats curriculars.

Amb les dades facilitades per les persones participants al concurs i les assistents als cursos de formació dels CEFIRE, els objectius es van veure ampliat amb la creació d'una pàgina web anomenada *Perfil de lectura*¹⁶, un espai que facilita a la joventut el coneixement del seu perfil lector, de manera que se'ls informa del tipus de lectures que els poden agradar més, basades en la seua personalitat i els seus interessos.

Per a poder esbrinar el perfil lector personal, les persones interessades havien de contestar un qüestionari de 10 preguntes relacionades amb gustos i preferències personals. En emplenar-lo, el sistema determinava en quins dos perfils destacava la

15. Consulteu l'Annex 5 o el web <http://cefire.edu.gva.es/sfp/index.php?seccion=edicion&id=7127733>

16. Consulteu l'Annex 6 o el web www.perfildellectura.com

persona entre els cinc dissenyats (fantàstic i imaginatiu, realista, intel·lectual, estètic, existencial), i generava un pdf descarregable amb els suggeriments de gèneres textuais i literaris, així com de temes recomanats per als dos perfils predominants de la persona que realitzava la consulta.

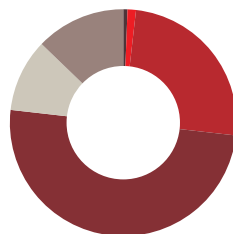
Participar en aquest qüestionari implicava també aportar informació anònima per dur a terme l'estudi de perfils de lectura que el CECV realitzava en col·laboració amb ERI Lectura de la Universitat de València. A partir d'aquest estudi, el CECV va redactar aquest informe de recomanacions a l'Administració educativa que conté orientacions per al professorat i les famílies.

3.3 Dades de les persones que han participat en la segona campanya

Entre novembre de 2017 i març de 2018 van completar la inscripció 83 equips (2 equips fora de termini) amb un màxim de cinc participants mitjançant un formulari en línia. El nombre total de participants declarats a les fitxes d'inscripció ha estat de 164, entre els quals un 63,3% eren dones i un 36,7% eren homes. 21 persones (12,8%) eren majors d'edat. Les edats dels participants han oscil·lat entre els 5 i els 55 anys. El grup d'edat predominant ha sigut dels 15 als 16 anys (50%).

Les **franges d'edat** dels participants són les següents:

0,6%	<11: 1 anys
1,2%	1-12: 2 anys
25%	13-14: 41 anys
50%	15-16: 82 anys
10,4%	17-18: 17 anys
12,8%	>18: 21 anys

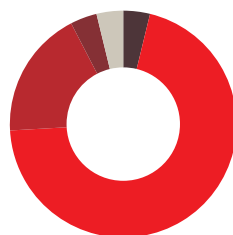

3.4 Dades relatives

Al formulari d'inscripció s'han sol·licitat, a més, les dades que figuren als quadres següents.

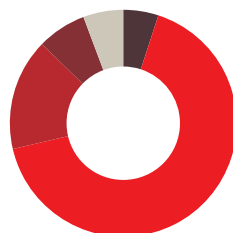
Quants llibres llegiu al mes en valencià
(158 respostes)

3,8%	0 llibres: 6
70,3%	1 llibre: 111
18,3%	2 llibres: 29
3,8%	3 llibres: 6
3,8%	>3 llibres: 6

Quants llibres llegiu al mes en castellà
(157 respostes)

5,1%	0 llibres: 8
66,2%	1 llibre: 104
15,9%	2 llibres: 25
7%	3 llibres: 11
5,7%	>3 llibres: 9

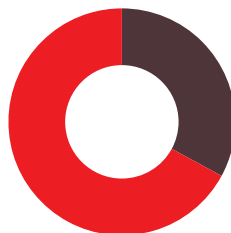
En quin format llegiu (162 respostes)

	72,8%	Paper: 118
	26,5%	Pantalla: 43
	0,7%	Altres: 1

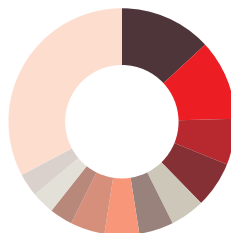
Consulteu llocs web per a saber quin llibre llegir (149 respostes)

	32,9%	Sí: 49
	67,1%	No: 100

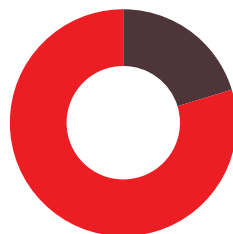
Quins llocs consulteu en línia (49 respostes de caràcter múltiple)

	8	Instagram
	7	Twitter
	4	Blogs
	4	Facebook
	3	YouTube
	3	Booktubers
	3	Goodreads
	3	Pinterest
	2	Lliberies
	2	Pàgines web
	2	Rincón del vago
	20	Altres

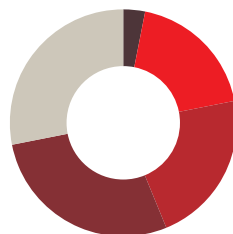
Coneixeu el web eBiblio (158 respostes)

■	20,3%	Sí: 32
■	79,7%	No: 126

Franges d'edat dels qui coneixen eBiblio

■	3,1%	11-12: 1
■	18,8%	13-14: 6
■	21,9%	15-16: 7
■	28,1%	17-18: 9
■	28,1%	>18: 9

3.5 Interpretació de les dades

Les persones que han participat a la segona campanya i que han contestat el qüestionari mostren un índex alt d'hàbit lector, si bé no coneixen gaires fonts d'informació digitals per a seleccionar les lectures.

Si sumem els lectors i les lectores que declaren llegir amb freqüència (d'un a més de tres llibres en valencià al mes) el resultat és de 96,2%. Aquests lectors també lliguen en castellà amb un índex semblant, 94,9%. Les dades s'assemblen a les publicades per FULL recentment, que quantifiquen un 92,8% de la població de 14 anys o més que llig en qualsevol suport (digital o imprès). És probable que aquestes xifres provenen dels hàbits que promouen la lectura escolar prescrita en les diverses matèries curriculars de cada nivell educatiu, i no ens permeten separar-les de la lectura que es fa fora de l'àmbit escolar.

S'observa que el format de lectura més utilitzat és clarament el paper, ja que el 72,8%¹⁷ declara llegir en aquest suport.

Dos terços dels participants no consulten mai internet per orientar i adquirir les seues lectures i l'altre terç que sí que ho fa utilitza com a fonts principals Instagram (8), Twitter (7), Blogs (4) i Facebook (4), xarxes socials en què es poden trobar alguns perfils especialitzats de novetats de lectura, crítica i recomanacions. Malauradament no fan referència a webs especialitzades de lectura entre les quals es troba la biblioteca virtual de préstecs per la qual es pregunta al qüestionari, eBiblio.

3.6 Recomanacions

Les recomanacions específiques d'aquest estudi són les següents:

- Fomentar l'ús de les pàgines web de la xarxa de biblioteques i llocs web especialitzats per tal de diversificar i adequar millor les lectures als diferents perfils lectors.
- Augmentar els catàlegs de títols, sobretot en valencià i visibilitzant les obres escrites per dones, del web eBiblio¹⁸, tenint molt en compte les lectures que poden interessar a l'alumnat, les famílies i el professorat.
- Aprofitar l'eina web dels perfils lectors¹⁹ utilitzada durant la segona campanya per tal de promoure la diversitat de formats, gèneres textuals i literaris, i temes amb la finalitat d'orientar les lectures des d'aquests punts de vista. Aquest lloc web podria crear un apartat col·laboratiu per tal de fer recomanacions entre iguals de manera que els lectors participants suggerisquen lectures que els han agradat, adequades per a cadascun dels perfils i grups d'edat.

17. Aquesta dada és significativament inferior al 100% observat a la campanya anterior. Caldria remetre's als estudis existents sobre la introducció de la lectura en pantalla de la bibliografia.

18. <http://comunitatvalenciana.ebiblio.es>

19. <http://perfildelectura.com>

Conclusions generals

Conclusions generals

Les dades en què es basen les tres parts de l'informe s'extrauen de la informació aportada per persones lectores (alumnat, professorat i famílies) o de persones amb una concepció molt positiva de l'adquisició de l'hàbit lector, per tal com han participat de manera voluntària en alguna de les campanyes de lectura.

Es detecta una escassa participació de la família en l'acompanyament lector dels seus descendents. Per aquest motiu cal dissenyar i desenvolupar accions que formen les persones adultes de la família com les primeres mediadores del foment de la lectura i avaluar-ne els resultats. Per contra, el professorat realitza el paper de mediador.

Es constata un predomini del concepte de lectura al llibre en paper, de gènere narratiu i fonamentalment de literatura juvenil quan es tracta d'adolescents.

Hi ha desorientació pel que fa a la informació que busca la gent per tal de decidir les lectures, a més, els llocs web ni s'utilitzen prou ni se'n coneixen els més adients; en conseqüència, s'hauria de crear un web centralitzador de recursos de lectura i fer-ho, a més, amb l'objectiu de diversificar els formats de lectura i els gèneres.

Entre els webs de lectura existents, eBiblio, que és un servei gratuït i en línia de préstec de llibres electrònics creat per la Secretaria d'Estat de Cultura en col·laboració amb les comunitats autònomes, té un gran potencial que ha de millorar la seua oferta, sobretot en valencià. Necessita una actualització més ràpida i completa. Alhora s'ha de divulgar entre l'alumnat valencià aquest recurs que, malgrat ser conegut, no presenta cap ús declarat a les enquestes.

Les campanyes de promoció de la lectura solen basar-se habitualment en novetats i autors i autores actuals. Una estratègia diferent, tal com es recull en la tercera recomanació de la primera part d'aquest informe, hauria de dissenyar i desenvolupar accions que promociónen la lectura dels títols clàssics de la nostra tradició universal en el centre educatiu i en la llar. La literatura infantil i juvenil, composta en bona mesura de trilogies, sagues, sèries, i d'autories de referència, compleix la funció d'entretenir i ensenyar, amb major o menor encert, els lectors i les lectores més joves tot creant-los el gust per la lectura. Però l'educació literària del jovent requereix la introducció gradual dels títols clàssics en una proporció més gran, sobretot en etapes primerenques, ja que a penes es recomanen obres clàssiques a l'ensenyament obligatori, si no és a partir del Batxillerat, etapa no obligatòria.

Bibliografia

Bibliografia

Ariño, A. i Llopis, R. (2017) *Les pràctiques culturals a la Comunitat Valenciana*, Generalitat Valenciana.

Butz, A. M.; Crocetti, M.; Thompson, R. E.; Lipkin, P.H. (2009). *Promoting Reading in children: Do Reading practices differ in children with development problems?* Clinical Pediatrics, 48 (3), 275-283. <https://doi.org/10.1177/0009922808327054> PMID:19023108

Colpitts, J.E. (2015). *Parent-mediated Reading Interventions with Children up to Four Years Old: a Systematic Review*. Issues in Comprehensive Pediatric Nursing, 38 (1), 39-56. <https://doi.org/10.3109/01460862.2014.983279> PMID:25533602

Conecta (2017) *Informe de resultados: Hábitos de Lectura y Compra de libros en la Comunidad Valenciana*. Divulgat per FULL, a l'abril de 2018. (Disponible en línia al document: <http://fundaciofull.com/wp-content/uploads/2018/05/habitslecturacv.pdf>) (Darrera consulta: 22 de maig de 2018)

Fundalectura (2006): *Leer en Familia en Colombia. Reporte de Investigación y experiencia*.

High, P.C. (2014). Literacy Promotion: *An Essential Component of Primary Care Pediatric Practice*. Pediatrics, 134 (2). PMID:24962987

Lluch, G. (2012): *La lectura al Centre. Llegir (i escriure) llibres, pantalles, documents al Pla de Lectura de Centre*. Alzira: Editorial Bromera.

Lluch, G ; Felipe Zayas (2015): *Leer en el centro escolar. El plan de lectura*. Barcelona: Editorial Octaedro.

Lluch, G.; Esteve, A.; Calvo, V.; Monar, M. (2017): «El Quijote o Tirant lo Blanc entre blogs y Google Maps», Cruces, F. (dir.) *¿Cómo leemos en la sociedad digital? Lectores, booktubers y prosumidores*. Madrid: Editorial Ariel, Fundación Telefónica. pp. 52-75.

Lluch, G.; Sánchez-García, S. (2017). *La promoción de la lectura: un análisis crítico de los artículos de investigación*. Revista Española de Documentación Científica, 40(4): e192. doi: <http://dx.doi.org/10.3989/redc.2017.4.1450>

Lluch, G. (2018): *La lectura: entre el paper i les pantalles*. Editorial Eumo.

Martín-Barbero, J.; Lluch, G. (2011). *Lectura, escritura y desarrollo en la sociedad de la información*. Cerlalc y Unesco; Bogotá. PMID:21890872 PMCid:PMC3240760

Sloat, E.A.; Letourneau, N.L.; Joschko, J.R.; Schryer, E.A.

Annexos

ANNEX 1

Bases de la campanya de lectura *Un tràiler de lectura en equip*

BASES

1. **Formeu un equip** que incloga almenys una persona amb més de 18 anys, amb un màxim de sis persones.
2. **Creeu un compte Twitter**, busqueu un logotip (imatge usuari) i un nom (usuari @) que definisca l'equip.
3. **Trieu un llibre en valencià** que us agradaria llegir a tot l'equip.
4. Escriviu el títol i l'autor del llibre en un tuit amb l'etiqueta **#CECVTicLecturaAVL**.
5. **Aporteu quatre imatges** (fotos, il·lustracions, collage...) que responguen al vostre procés de lectura. En quin format l'heu llegit? On l'heu llegit? Quan l'heu llegit? Amb qui l'heu llegit?
6. A partir de juliol, ja podeu **inscriure-vos omplint el formulari** (s'ha d'inscriure una persona **major d'edat** com a responsable) per a participar en el concurs **Un tràiler de lectura en equip #TicContemCompartimLectura**.
7. Escriviu quatre tuits amb l'etiqueta **#CECVContaLecturaAVL** que continguen estes quatre imatges i tituleu-les.
8. **Feu un tràiler de lectura** de l'obra literària que heu llegit amb una durada de 90 segons i pengeu el tràiler de lectura en **Youtube** abans de gener de 2017.
9. Escriviu un tuit amb l'etiqueta **#CECVCompartimLecturaAVL** que incloga l'enllaç del tràiler de lectura que heu elaborat i tituleu-lo.
10. Publiciteu el vostre treball a la xarxa. I molta sort!

ANNEX 2

Fitxa informativa del curs ofertat pel CEFIRE d'Alacant *Un tràiler de lectura en equip*

Dades generals

Àrea: General àmbit lingüístic
Data d'inici: 13 d'octubre de 2016
Data de fi: 24 de novembre de 2016
Duració: 30 hores
Places: 40 (35 inscripcions realitzades)
Realitzat: a Institut d'Educació Secundària
 "Antonio José Cavanilles"
 Alacant (Alacant)
Coordinació: Maria José Rodero Gomez

Ponents

Elisa Gimeno Gómez
 Mª Paz Pons Sanchez De Las Matas
 Juan Collado Escuder

Terminis d'inscripció

Inici inscripció
 19 de setembre de 2016
Fi inscripció
 4 d'octubre de 2016
Fi confirmació
 9 d'octubre de 2016

Calendari / Horari 13/10/2016 — 17:30 a 21:00
 27/10/2016 — 17:30 a 21:00
 10/11/2016 — 17:30 a 21:00
 24/11/2016 — 17:30 a 21:00

Objectius

- Conèixer enfocaments metodològics per a l'ensenyança plurilingüe de llengua i literatura de forma coordinada
- Facilitar estratègies, tècniques i recursos per a l'ensenyança de llengua i literatura
- Integrar les TIC com a recurs per al desenvolupament de la competència comunicativa de l'alumnat
- Desenvolupar estratègies per a fer formació en cascada
- Aplicar procediments de treball en equip interdisciplinari
- Conèixer les possibilitats didàctiques del treball amb la lectura
- Capacitar el professorat en l'expressió audiovisual i el llenguatge multimèdia
- Aprendre l'ús dels webs col·laboratius (Twitter, YouTube) i portafolis digitals
- Participar amb l'alumnat en la Campanya "Un tràiler de lectura en equip"
- <http://mestreacasa.gva.es/web/trailerlectura/1>

Continguts

- Aplicacions didàctiques i metodològiques per a l'ensenyança plurilingüe de llengua i literatura de forma coordinada
- Experiències, estratègies i recursos didàctics per al treball d'aula
- Recursos TIC
- Competència comunicativa
- Concepte de lectura
- El llenguatge visual
- Guió literari, tècnic i multimèdia
- Conceptes de didàctica: Classe invertida (Flipped classroom), etc.
- Concepte de tràiler i estructura
- La rúbrica d'avaluació: procés i resultat
- Espais web d'ús i aplicacions: Mestre a casa, blog portafoli de Blogger, Twitter, Windows Movie Maker...

Dirigit A

- * Professorat de Primària, Secundària i FP de totes les matèries.
- * Tindran prioritat els grups de professorat procedents del mateix centre.

Condicions

- El curs estarà format per quatre mòduls tancats.
- Cada mòdul consta d'una sessió presencial quinzenal.
- En acabar cada mòdul, el professorat haurà d'extrapolar la sessió a l'aula i dur un diari de treball-blog per centre participant que estarà enllaçat a la pàgina web de la Conselleria.

Observacions

- Campanya "Un tràiler de lectura en equip"
- <http://mestreacasa.gva.es/web/trailerlectura/1>

ANNEX 3

Programa KDDLectura. Llegim en família llibres i més

Ràdio	9.30 9.45	Inscripció Benvinguda musical amb Dani Miquel i benvinguda teatral amb Amparo Oltra						Tele
	9.45 10.00	Benvinguda oficial		Rafael Monterde Díaz. Director de Las Naves Encarna Cuenca Carrión. Presidenta del CECV Ramon Ferrer Navarro. President de l'AVL				
	10.00 10.15	Llegim en família? Gemma Lluch. ERI Lectura UV			Llegim i recomanem. Maria Vidagañ			
	10.15 11.30	Llegim Espais THINK TANK	Llegim Monstres FACTORIA	Llegim Còmics PASSARELLA	Llegim Contalles iaeres BIBLIOTECA	Llegim amb Bebés ESPAI INTERIORISTA	Llegim Exposicions ZONA D'ESTUDI	
	11.30 12.00	Esmorzar						
	12.00 13.15	Llegim Apps THINK TANK	Llegim amb les Mans FACTORIA	Llegim Instagram PASSARELLA	Llegim il·lustrats amb pijama BIBLIOTECA BIBLIOTECA çblau	Llegim Partitures ESPAI INTERIORISTA	Llegim Filosofia ZONA D'ESTUDI	
	13.15 13.30	Visió del "Reportatge audiovisual #KDDLectura"			Llegim i recomanem. Maria Vidagañ			
	13.30 13.40	Comiat oficial. Miguel Soler Gracia. Secretari autonòmic d'Educació						
	13.40 14.00	Globotada Comiat Musical						

ANNEX 4

Reconeixements de la campanya *Una biografia de lectura en video*

Reconeixement a la Cultura de la participació: Es reconeix amb un diploma la trajectòria de la Fundació Bromera, per ser una entitat de caràcter cultural i sense ànim de lucre, els objectius de la qual són d'una banda la formació de persones gestores culturals, mediadores i lectores infantils i juvenils, i, d'altra, el patrocini de campanyes, cursos, jornades, conferències i tallers al voltant de la cultura, el llibre i la lectura.

<http://www.fundaciobromera.org>

Reconeixement a l'Orientació educativa, acadèmica i professional: Es reconeix amb un diploma el model participatiu d'Escola Valenciana i, concretament, el Premi Sambori, per haver unit la literatura amb l'escriptura infantil i juvenil en valencià de tot l'alumnat del nostre sistema educatiu.

<https://escolavalenciana.org>

<http://www.sambori.net>

Reconeixement a l'Educació ètica, social i cívica: Es reconeix amb un diploma el compromís de l'Aula Hospitalària de la unitat de Pediatria de l'Hospital General d'Alacant, per transmetre valors inclosos al Decàleg del Consell Escolar valencià i especialment per buscar alternatives a l'ensenyament ordinari

<http://www.serviciopediatria.com/docencia/aula-pedagogica-hospitalaria>

Reconeixement a la Mirada oberta a un món en canvi: Es reconeix amb un diploma la Política d'estat del govern de Colòmbia per al desenvolupament integral de la primera infància «De Cero a Siempre» i, concretament, la «Estrategia de la Promoción de la Literatura y la Lectura». La inversió en el desenvolupament integral dels xiquets i les xiquetes entre 0 i 6 anys evidencia que la lectura aporta un retorn socioeconòmic. Aquestes accions donen una visió enriquidora i complementària a les polítiques públiques valencianes de lectura i família.

<http://www.deceroasiempre.gov.co/Paginas/deCeroaSiempre.aspx>

Reconeixement a les Polítiques educatives: Es reconeix amb un diploma les propostes d'acció del Pla Valencià de Foment del Llibre i la Lectura «Llegim, llegim, llegim», per ser la primera vegada que la Generalitat promou un pla integral, per a tot el món, obert i participatiu, dissenyat amb la col·laboració de tots els actors implicats.

http://www.ceice.gva.es/documents/161918695/163428820/PVLL_Valencia.pdf/dde8dedb-7f68-4adb-b6a1-141fe2e438e6

ANNEX 5

Fitxa informativa del curs ofertat pel CEFIRE d'Alacant *Una biografia de lectura en vídeo*

Dades generals

Àrea: Plurilingüisme
Data d'inici: 15 de febrer de 2018
Data de fi: 22 de març de 2018
Duració: 30 hores
Places: 25 (28 inscripcions realitzades)
Realitzat a: Cefire Orihuela (Alacant)
Coordinació:
 Miriam Civera Arjona
 Margarida Castellano Sanz
 Cristina Estruch Torres
 Josep Antoni Mascarell Roca

Terminis D'inscripció

Inici inscripció
 18 de enero de 2018
Fi inscripció
 8 de febrero de 2018
Fi confirmació
 13 de febrero de 2018

Calendari / Horari

15/02/2018 — 17:30 a 20:30
 20/02/2018 — 17:30 a 20:30
 27/02/2018 — 17:30 a 20:30
 22/03/2018

Ponents

Josep Antoni Mascarell Roca
 Cristina Estruch Torres

Objectius

- Conèixer els diferents tipus de lectura i de perfils lectors.
- Reflexionar sobre les pròpies experiències de lectura.
- Adquirir estratègies per incentivar la lectura.
- Analitzar i elaborar biografies de lectura.
- Conèixer els recursos per a la planificació, edició i publicació d'un text audiovisual.
- Elaborar en vídeo una biografia de lectura.
- Aportar dades relacionades amb les pràctiques lectores.

Continguts

- Conèixer els diferents tipus de lectura.
- Els perfils de lector.
- Una biografia de lectura: concepte, estructura i finalitat.
- Procés d'elaboració de la biografia en vídeo.
- Conceptualització i planificació.
- Producció: storyboard i preparació de material.
- Postproducció: edició de vídeo.
- Publicació del vídeo en plataforma.

Condicions

- 10 hores presencials
- 20 hores en línia
- S'admetrà per ordre d'inscripció.
- La campanya està adreçada a docents d'Infantil, Primària, Secundària, Batxillerat i cicles formatius de grau mitjà.

Observacions

- Activitat vinculada a la 2a edició de la campanya de lectura del Consell Escolar de la Comunitat Valenciana, que té com a objecte "la creació d'un relat amb les experiències i pràctiques lectores en valencià" fet pels alumnes. <http://mestreacasa.gva.es/web/consellescolar/biolectura>

ANNEX 6

En la 2a Campanya de lectura de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua i el Consell Escolar de la Comunitat Valenciana volem oferir-vos un espai que us facilite conèixer el perfil lector, és a dir, el tipus de lectures que més us poden agradar i ensenyar basades en la vostra personalitat.

Per a poder esbrinar-ho, haureu de contestar un qüestionari de 10 preguntes relacionades amb gustos i preferències personals. Penseu bé les respostes abans de triar-les. En acabar de contestar, el sistema determinarà en quins dos perfils destaqueu entre els cinc que s'han dissenyat després d'un laboriós estudi a fi d'orientar les vostres lectures en qualsevol format.

Participar en aquest qüestionari implica també aportar informació anònima per dur a terme l'estudi de perfils de lectura que el CECV realitza en col·laboració amb ERI Lectura de la UV i així redactar un informe de recomanacions a l'Administració Educativa que continga orientacions per al professorat i les famílies.

Us agraïm la vostra participació i desitgem que les recomanacions que sorgisquen del qüestionari contestat us resulten de gran profit.

23 d'abril de 2018

<http://perfildelectura.com/index.html>

Busca la lectura que s'adequa a la teua personalitat

Escull només una opció, aquella que millor s'adapte als teus gustos i preferències

Indica el teu sexe biològic.

- a) Dona
- b) Home

1. Si te n'anares voluntàriament a viure una curta temporada a una illa deserta, quin d'aquests objectes ficaries a la maleta?

- a) Un amulet de la sort
- b) Fotos d'amics i la família
- c) Una brúixola o un GPS
- d) Instruments per fer treballs manuals
- e) Una llibreta o una gravadora de veu per enregistrar el teu diari personal

2. Si tingueres l'oportunitat, quin d'aquests tipus de joc escolliries?

- a) Jocs de màgia, jocs de rol (d'imitació i representacions teatrals)
- b) Jocs d'estratègia en equip (gimcanes, bàsquet, volei...)
- c) Jocs de construcció (legos, puzzles, maquetes...)
- d) Jocs verbals i de teatralització (el penjat, endevinar pel·lícules amb gestos,...)
- e) Jocs en solitari (solitaris, encreuats, sopes de lletres,...)

3. Quins adjectius creus que et defineixen millor?

- a) Somiador, imaginatiu, idealista
- b) Objectiu, sociable, realista
- c) Ordenat, calculador, metòdic
- d) Creatiu, dinàmic, sensible
- e) Atent, comprensiu, reflexiu

4. Quin d'aquests tipus de música s'acosta més als teus gustos?

- a) Celta, Folk, Flamenc
- b) Pop, Rock, Indie
- c) Rap, Hip-hop
- d) Clàssica
- e) Relaxant, Jazz, Chill-out

5. On t'agradaria passar les teues vacances?

- a) En un destí llunyà i exòtic
- b) En un poble xicotet en festes
- c) En una ciutat gran cosmopolita
- d) En una casa rural
- e) En un lloc solitari i tranquil

6. Quina d'aquestes activitats t'agradaria fer el proper dia que tingues lliure?

- a) Anar al cinema o el teatre
- b) Quedar amb els amics, anar de compres, veure la TV
- c) Muntar puzzles, maquetes o jugar amb legos
- d) Fer esport, escoltar música, dibuixar
- e) Caminar en plena natura, passejar, llegir

7. Amb quins d'aquests verbs t'identifiques més?

- a) Sentir, somiar, imaginar
- b) Observar, viure, relacionar-se
- c) Pensar, investigar, experimentar
- d) Percebre, gaudir, crear
- e) Ser, existir, meditar

8. Quin tipus de pel·lícules t'agrada veure?

- a) Fantasia èpica, de ciència-ficció, de fantasia
- b) D'acció, aventures, policiaques, de misteri
- c) Històriques, documentals
- d) Musicals, d'animació
- e) Comèdia romàntica, drames

9. Quines assignatures t'agraden més?

- a) Llengua i Literatura, Llengua estrangera
- b) Ciències Socials, Història
- c) Matemàtiques, Ciències i Tecnologia
- d) Educació Plàstica i Visual, Educació Física, Música
- e) Ètica, Religió, Filosofia

10. Quina d'aquestes professions s'acosta més a les teues preferències?

- a) Mag, il·lusionista, astrònom
- b) Periodista, explorador, historiador
- c) Científic, enginyer, matemàtic, biòleg
- d) Escriptor, artista plàstic, músic, esportista
- e) Psicòleg, educador social, mestre

<http://perfilelectura.com/questionari.html>

Vols saber quines lectures s'adiuen a la teua personalitat?

CINC PERFILS LECTORS

Majoria de respostes A: perfil lector fantàstic i imaginatiu

Si tens preferència per tot allò relacionat amb la màgia i el món de la fantasia, pots escollir llibres de ficció i històries màgiques d'aquelles que només passen en el món dels somnis, amb personatges fantàstics i situacions poc reals.

Majoria de respostes B: perfil lector realista

Si t'interessa tot allò relacionat amb el món real que t'envolta, et recomanem històries ambientades en espais coneguts, protagonitzades per personatges amb els quals et pugues identificar, que relaten històries quotidianes properes a tu, la temàtica de les quals gire al voltant dels sentiments i de les emocions, de les relacions familiars, de la colla d'amics o de problemes de caire social.

Majoria de respostes C: perfil lector intel·lectual

Si ets un lector que necessita que tot quede explicat de forma racional, busques els aspectes d'utilitat pràctica i prefereixes els temes relacionats amb la ciència i la tecnologia, així com la natura i la biologia, és probable que tingues interès d'aprendre i instruir-te; per això et recomanem llibres de no-ficció, de coneixements, de consulta i enciclopèdies.

Majoria de respostes D: perfil lector estètic

Si t'agrada tot allò relacionat amb l'art en el sentit més ampli (arts escèniques, pintura, escultura, arquitectura, fotografia, poesia, música) i l'estètica, probablement gaudiràs amb la musicalitat, el so de les paraules, el ritme de les frases i la rima. En aquest cas, et recomanem antologies poètiques, obres teatrals, còmics i àlbums il·lustrats, catàlegs de fotografia, pintura, moda, etc.

Majoria de respostes E: perfil lector existencial

Si els teus interessos giren al voltant de l'existència humana i l'autoconeixement personal, et suggerim lectures que aborden el tema cívic, social, polític, filosòfic o religiós. Potser gaudiràs amb narracions moralitzants, llibres de psicologia o de creixement personal, faules i poesia.

Gèneres	Perfils					
	Fantàstic-Imaginatiu	Realista	Intel·lectual	Estètic	Existencial	
Ficció						
Contes de fades i bruixes	*					
Narracions moralitzants		*	*			*
Faules	*					*
Mites i llegendes	*					
Rondalles	*	*				
Novel·les fantàstiques, de màgia	*					
Fantasia èpica	*					
Relats de ciència ficció	*		*			
Distopies	*					
Novel·les romàntiques		*				*
Novel·les històriques		*				
Novel·les de misteri, intriga		*				
Novel·les del realisme màgic	*	*				
Novel·les d'aventures i viatges		*				
Biografies ficcionades		*	*			
Novel·les policiaques o d'espionatge		*				
Poesia				*		*
Teatre				*		
No ficció						
Premsa diària		*	*			
Reportatges		*	*			
Enciclopèdies			*			
Revistes especialitzades			*	*		*
Llibres de coneixements						
Ciències socials: política		*				
Religió						*
Filosofia, Ètica, i Psicologia		*				*
Ciències pures i naturals			*			
Ciències aplicades: medicina, tècnica			*			
Art (pintura, música, escultura ...)				*		
Geografia i viatges		*	*			
Mitologia	*					
Entreteniments: Jocs, Esports				*		
Crítica, Assaig			*			*
Partitures				*		

Gèneres	Perfils				
	Fantàstic-Imaginatiu	Realista	Intel·lectual	Estètic	Existencial
Contes de fades i bruixes	*				
Narracions moralitzants		*	*		*
Faules	*				*
Mites i llegendes	*				
Rondalles	*	*			
Novel·les fantàstiques, de màgia	*				
Fantasia èpica	*				
Relats de ciència ficció	*		*		
Distopies	*				
Novel·les romàntiques		*			*
Novel·les històriques		*			
Novel·les de misteri, intriga		*			
Novel·les del realisme màgic	*	*			
Novel·les d'aventures i viatges		*			
Biografies ficcionades		*	*		
Novel·les policíiques o d'espionatge		*			
Poesia				*	*
Teatre				*	
No ficció					
Premsa diària		*	*		
Reportatges		*	*		
Enciclopèdies			*		
Revistes especialitzades			*	*	*
Llibres de coneixements					
Ciències socials: política		*			
Religió					*
Filosofia, Ètica, i Psicologia		*			*
Ciències pures i naturals			*		
Ciències aplicades: medicina, tècnica			*		
Art (pintura, música, escultura ...)				*	
Geografia i viatges		*	*		
Mitologia	*				
Entreteniments: Jocs, Esports				*	
Crítica, Assaig			*		*
Partitures				*	

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Investigació, Cultura i Esport

CECV

Consell Escolar de la
Comunitat Valenciana